

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan man kan styrke den offentlige hjælp til fiskere og fangere, hvis redskaber og udstyr er blevet beskadiget i forbindelse med en naturkatastrofe.

(Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

1. behandling

Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksens oplæg til debat på grundlag af en forespørgsel om hvordan man kan styrke den offentlige hjælp til fiskere og fangere, hvis redskaber og udstyr er beskadiget i forbindelse med naturkatastrofer skal vi fra Partii Naleraq fremkomme med følgende udtalelse til.

Fiskeriet og fangererhvervet danner grundlag for mange familiers dagligdag, og dette vil i mange år endnu danne livsgrundlaget for mange, idet fiskeri og fangst er landets vigtigste erhverv.

Vi ved at erhvervet som fisker og fanger ikke er lidt, især hvis udstyr og redskaber lider skade, f.eks. gennem ødelagt motor, eller mistet jolle eller båd, og endda også hvis fangeren mister sine hunde, rammes han ganske hård. Det er nemlig disse som er hans erhvervsgrundlag, derfor er situationen for jollefiskerens og fangerens erhverv ganske vanskeligt når jollen mistes, og dette kan stoppe familieforsørgerens muligheder i sådanne situationer.

Mulighederne i yderdistrikterne er ganske begrænsede, - i Østgrønland, - visse steder i Sydgrønland og nogle steder i Nordgrønland er fangsten deres eneste erhverv, og på disse steder er sælskind eneste erhvervsgrundlag, og derfor har man end ikke overskud nok til at kunne betale for en forsikringspræmie sådanne steder.

Påhængsmotorer benyttes i stor grad både i fiskeriet og fangsten, og disse motorers levetid kan derfor være meget begrænset, fordi disse motorer benyttes helt ud til grænsen af deres formåen og er i drift i meget lang tid ad gangen, og derfor er der betydelige omkostninger til udskiftning af disse påhængsmotorer, hvorfor indtjeningen begrænses betydeligt også af denne grund.

I dag er den hjælp som danner grundlaget indenfor dette område begrænset, mellem 2000 kr. og 25.000 kr., og såfremt en ødelagt motor skal udskiftes er disse begrænsede midler, og selvom disse beløb modtages i taknemlighed, er det langt under indkøbsprisen for en ny motor.

Befolkningen som driver deres erhverv ved brug af joller, er meget vigtige i vores dages kødforsyning og kan ikke undværes idet denne gruppe forsyner en betydelig del af befolkningen med fødevarer.

Naalakkersuisuts svar er meget skuffende. Idet Naalakkersuisut blot henviser til at fangerne og fiskerne skal forsikre sig, men virkeligheden for fangerne og fiskerne er anderledes, især for den som kun har jollen som erhvervsgrundlag.

Der er mange fiskere og fangere som ejer en jolle som politisk ikke gives nogen muligheder for at opretholde deres livsgrundlag.

Mennesker som meget gerne vil være selvstændige erhvervsdrivende som fiskere og fangere, men som fratages erhvervsbeviser og indhandlingstilladelser, så de ikke kan fiske torsk, ja, udelukkes fra at fiske efter stenbideren.

Hvordan kan disse så have midler til at betale en forsikring? Hvem som er frataget sit erhvervsgrundlag, kan have råd til at betale for en forsikring? Og i dette svar fra Naalakkersuisut bliver det sagt, at såfremt de har et behov, kan de anmode om offentlig hjælp.

OK, dette er så i orden, men vi udelukker mennesker som gerne vil forsørge sig selv, og tror at når disse mennesker har problemer, ja så henvender de sig bare til offentlige myndigheder.

Dette kan på ingen måde accepteres!

Fiskerne og fangerne kæmper en hård kamp for at undgå offentlig hjælp fra myndighederne, vi har ikke råd til at forsørge sunde og raske mennesker som gerne vil forsørge sig selv.

Fra Partii Naleraq ønsker vi på ingen måde at sunde mennesker skal forsørges af deres medmennesker og deres land.

Det skulle nemlig have været således, hør dette!

Sunde mennesker skal være med til at opretholde samfundet, og hvis I ikke kan nå dertil, skal I aflevere myndighedsopgaven til andre som kan klare opgaven, det kan nemlig være nok med tyranni og at drive vore medmennesker i nød.

Eksemplet skete i Kangersuatsiaaq (Prøven) ved Upernavik, hvor indhandlingsanlægget havde været lukket i flere år, - så hvorledes skulle stedets fiskere og fangere have råd til at betale til forsikringer?

Her ville man ikke give licens til fiskeri efter hellefisk eller torsk, idet man sagde at der på stedet ikke var blevet fisket det første år, - men altså, indhandlingsanlægget var jo lukket, kan dette dog ikke forstås?

Da indhandlingsanlægget i Napasoq blev solgt fra Royal Greenland havde man bestemt og meddelt at man ikke måtte købe rogn fra fiskerne i Napasoq, selvom bygder er et meget stort sted for fiskeri af stenbideren, - dette er nemlig fiskernes og bygdebefolkningen livsgrundlag, - hvad er det I foretager jer, svar på dette!

Indhandlingsstedet i Itilleq må højst indhandle 2 tons torsk om dagen, uanset om der er store torskeforekomster, og stedet har kun åbent i en del af tiden pr. uge. 150 kg. for hver fisker i gennemsnit, så, hvem kan have råd til at forsørge sin familie og have en til at betale for en forsikringspræmie?

Måske er Royal Greenland et godt navn udenfor vort lands grænser, men for mange indbyggere i dette land er dette ikke lykkens navn.

I Østgrønland er indhandlingsanlæg i Ittoqqortoormiit, Kuummiut, Sermiligaaq og i Kulusuk lukket, så, hvordan skal man have råd til at betale en forsikringspræmie? I Sydgrønland er nogle af indhandlingsanlæggene også lukket, - så, fiskerne og fangerne har ingen fortjeneste, fordi der er begrænsninger for indhandling, hvis ikke indhandlingsanlægget er lukket.

I Nuussuaq er indhandlingsanlæggets fulde kapacitet allerede opbrugt kort efter start, så eneste mulighed er derefter sælskind, men fordi skindende fælder er der dér lukket næste 2 måneder, - så hvilke penge skal bruges til at betaler en forsikring for? Selvom der er meget store forekomster af fisk i området, så håndterer I situationen fuldstændig forkert, og skaber forhindringer for os selv.

Derfor må muligheden for offentlig hjælp til dem som mister en jolle eller skal anskaffe sig en ny motor fortsat gælde, men selvfølgelig kan vi ikke bare fortsætte af dette spor, hvis vi selv vil opretholde livet, - så lad os holde op med at lukke vore egne muligheder, lad os i stedet udvide indhandlingsstederne, eller lade private om at drive produktionen. Disse er mærkbart bedre til driften og gode priser, idet det ikke har myndigheder bagved sig, og ønsker at realisere sig selv, det må være slut med drømmerierne, vi sover nemlig ikke så længe.

Vi ser i Naalakkersuisuts svar at myndighedernes ansvar skal begrænses og ikke bruges som en sovebude. Vi kan hos Partii Naleraq ikke se om dette menes alvorligt, så længe udelukkelse af fiskere som er i gang, ikke kan se om ordlyden menes ærligt.

Med disse bemærkninger har vi fra Partii Naleraq givet vores mening til kende omkring Anthon Frederiksens debatoplæg, og håber også, - selvom nogle af vore udtryk kan synes stærke – vore udsagn kan skabe eftertanke, idet vi ønsker udvikling, og fiskernes og fangernes målsætninger er ikke anderledes, de ønsker også at forsøge vort land og være med til at skabe gode muligheder.

Det må være slut med at vi lader os lulle i søvn.

Tak.